

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้ผู้วิจัยได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมุติฐานของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ คือ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านระบบบริหารการศึกษาตามโครงการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านระบบบริหารการศึกษาตามโครงการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

สมมุติฐานของการวิจัย

ความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาต่อนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านระบบบริหารการศึกษาตามโครงการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร ประกอบด้วย
 - ผู้บริหารการศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ศึกษาธิการจังหวัด ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/ประจำกิ่งอำเภอ ในจังหวัดที่มีโรงเรียนเข้าโครงการปฏิรูปการศึกษาในระยะแรก ปีการศึกษา 2539 จำนวน 123 คน

- ผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้ช่วยครูใหญ่ ครูใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน และผู้อำนวยการโรงเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่เข้าโครงการปฏิรูปการศึกษาในระยะแรก ปีการศึกษา 2539 จำนวน 707 คน

รวมประชากร จำนวน 830 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กำหนดกลุ่มตัวอย่าง คือ

- ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 123 คน
- ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 358 คน

รวมกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 481 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ ทั้ง 2 ตอน ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2538) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการส่งและเก็บแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS^X หาค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายปฏิรูปการศึกษา ด้านระบบบริหารการศึกษาตามโครงการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการของผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้ค่าที (t-test) พร้อมทั้งเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ผู้บริหารการศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คือร้อยละ 28.06 ส่วนผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คือร้อยละ 71.94

เมื่อพิจารณาในภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คือ ร้อยละ 96.30

2. อายุ ผู้บริหารการศึกษา ส่วนใหญ่มีอายุ 41-50 ปี คือร้อยละ 27.57 ส่วนผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนใหญ่มีอายุ 41-50 ปี คือร้อยละ 72.43

เมื่อพิจารณาในภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอายุ 41-50 ปี คือร้อยละ 49.42

3. อายุราชการ ผู้บริหารการศึกษา ส่วนใหญ่มีอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป คือร้อยละ 29.08 ส่วนผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนใหญ่มีอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป คือร้อยละ 70.92

เมื่อพิจารณาในภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป คือร้อยละ 84.99

4. ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งในหน่วยงานทางการศึกษา/โรงเรียนปัจจุบัน ผู้บริหารการศึกษา ส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งในหน่วยงานทางการศึกษา ปัจจุบัน 1-5 ปี คือร้อยละ 22.79 ส่วนผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งในโรงเรียนปัจจุบัน 1-5 ปี คือร้อยละ 77.21

เมื่อพิจารณาในภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งในหน่วยงานทางการศึกษา/โรงเรียนปัจจุบัน 1-5 ปี คือร้อยละ 31.41

5. วุฒิการศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ส่วนใหญ่มีวุฒิสองปริญญาตรี คือ ร้อยละ 18.90 ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีวุฒิสองปริญญาตรี คือ ร้อยละ 81.10

เมื่อพิจารณาในภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีวุฒิสองปริญญาตรี คือ ร้อยละ 75.75

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านระบบบริหารการศึกษาตามโครงการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านระบบบริหารการศึกษา จำแนกเป็นรายส่วนของด้านระบบบริหารการศึกษา ปรากฏผลดังนี้

การกำหนดหน่วยงานหลัก

ผู้บริหารการศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านระบบบริหารการศึกษา ในส่วนของการกำหนดหน่วยงานหลัก อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง เรียงตามลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด และรองดังนี้

ข้อ 5 ให้โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา

ข้อ 3 วางระบบเครือข่ายการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในทุกกระดับ และทุกประเภทให้มีเอกภาพ

ส่วนข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด คือ

ข้อ 7 ให้โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาเป็นหน่วยงานหลัก ในการจัดการศึกษาสายสามัญในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

สำหรับความคิดเห็นส่วนใหญ่ อยู่ในระดับเห็นด้วย เรียงตามลำดับค่า มัชฌิมเลขคณิตมากที่สุดและรองดังนี้

ข้อ 8 ให้สถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาสายอาชีพในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ข้อ 9 ให้สถานศึกษาสังกัดกรมพลศึกษา กรมอาชีวศึกษา กรมศิลปากร สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏจัดการศึกษาในระดับ อุดมศึกษา

ส่วนข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด คือ

ข้อ 6 ให้โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาเป็นหน่วยงานหลัก ในการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

และข้อที่มีความคิดเห็น อยู่ในระดับไม่แน่ใจ 1 ข้อ คือ

ข้อ 4 ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเป็นหน่วยงานประสานงานกลาง ในระดับจังหวัด

ส่วนผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายปฏิรูปการศึกษา ด้านระบบบริหารการศึกษา ในส่วนของการกำหนดหน่วยงานหลัก อยู่ในระดับเห็นด้วย อย่างยิ่ง เรียงตามลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุดและรองดังนี้

ข้อ 3 วางระบบเครือข่ายการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในทุกกระดับ และทุกประเภทให้มีเอกภาพ

ข้อ 7 ให้โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาเป็นหน่วยงานหลัก ในการจัดการศึกษาสายสามัญศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ส่วนข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด คือ

ข้อ 5 ให้โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา

สำหรับความคิดเห็นส่วนใหญ่ อยู่ในระดับเห็นด้วย เรียงตามลำดับค่า มัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด และรองดังนี้

ข้อ 9 ให้สถานศึกษาสังกัดกรมพลศึกษา กรมอาชีวศึกษา กรมศิลปากร สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ข้อ 1 กำหนดหน่วยงานหลักขึ้นรับผิดชอบการจัดบริการทางการศึกษา และประสานในระดับจังหวัด

ส่วนข้อที่มีคำมีชดิมเลขคณิตน้อยที่สุด คือ

ข้อ 6 ให้โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

และข้อที่เหลือ อยู่ในระดับไม่แน่ใจ 1 ข้อ คือ

ข้อ 4 ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเป็นหน่วยประสานงานกลางในระดับจังหวัด

เมื่อพิจารณาในภาพรวม

- ผู้บริหารการศึกษา มีความคิดเห็น อยู่ในระดับเห็นด้วย
- ผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็น อยู่ในระดับเห็นด้วย

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านระบบบริหารการศึกษา ในส่วนของการกำหนดหน่วยงานหลัก ผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

การมุ่งพัฒนาองค์กรในทุกระดับ

ผู้บริหารการศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านระบบบริหารการศึกษา ในส่วนของการมุ่งพัฒนาองค์กรในทุกระดับ อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งทุกข้อ เรียงตามลำดับคำมีชดิมเลขคณิตมากที่สุด และรองดังนี้

ข้อ 4 จัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

ข้อ 5 พัฒนาสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาให้สามารถบริหารงานได้อย่างคล่องตัว และมีประสิทธิภาพสูงสุด

และข้อที่มีคำมีชดิมเลขคณิตน้อยที่สุด คือ

ข้อ 1 ปรับรื้อโครงสร้างระบบบริหารการศึกษาเพื่อรองรับการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปส่วนภูมิภาค และสถานศึกษา

ส่วนผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านระบบบริหารการศึกษา ในส่วนของการมุ่งพัฒนาองค์กรในทุกระดับ อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งทุกข้อ เรียงตามลำดับคำมีชดิมเลขคณิตมากที่สุด และรองดังนี้

ข้อ 5 พัฒนาสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาให้สามารถบริหารงานได้อย่างคล่องตัว และมีประสิทธิภาพสูงสุด

ข้อ 4 จัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด คือ

ข้อ 2 ให้องค์คณะบุคคลในระดับจังหวัดสามารถกำหนดนโยบายการศึกษาของจังหวัด

เมื่อพิจารณาในภาพรวม

- ผู้บริหารการศึกษา มีความคิดเห็น อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง
- ผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็น อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านระบบบริหารการศึกษา ในส่วนของการมุ่งพัฒนาองค์กรในทุกกระดับ ผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

การมุ่งส่งเสริมบทบาทของครอบครัว ชุมชน และเอกชน

ผู้บริหารการศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านระบบบริหารการศึกษา ในส่วนของการมุ่งส่งเสริมบทบาทของครอบครัว ชุมชน และเอกชน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง เรียงตามลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด และรองดังนี้

ข้อ 6 จัดตั้งสถานศึกษา และสถาบันฝึกอบรมวิชาชีพสาขาที่ขาดแคลนในเขตพัฒนาอุตสาหกรรมนอกกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

ข้อ 1 ให้ครอบครัว ชุมชน และเอกชนมีส่วนร่วมในการบริหาร และจัดการศึกษา

ส่วนข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด คือ

ข้อ 3 สนับสนุนสถานศึกษาภาคเอกชนให้กู้เงินหมุนเวียน ดอกเบี้ยต่ำ และข้อที่เหลือ อยู่ในระดับเห็นด้วย มีจำนวน 2 ข้อ เรียงตามลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด และน้อยที่สุดดังนี้

ข้อ 2 ให้ชุมชนมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายด้านการศึกษาในแต่ละระดับ

ข้อ 4 ผ่อนคลายกฎระเบียบที่ควบคุมสถานศึกษาเอกชน

ส่วนผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายปฏิรูปการศึกษา ด้านระบบบริหารการศึกษา ในส่วนของการมุ่งส่งเสริมบทบาทของครอบครัว ชุมชน และเอกชน อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 ข้อ คือ

ข้อ 6 จัดตั้งสถานศึกษา และสถานฝึกอบรมวิชาชีพสาขาที่ขาดแคลนในเขตพัฒนาอุตสาหกรรมนอกกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

ส่วนข้อที่เหลือ อยู่ในระดับเห็นด้วย เรียงตามลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด และรอง ดังนี้

ข้อ 5 กำหนดมาตรการจูงใจที่เหมาะสมเพื่อให้ครอบครัว ชุมชน และเอกชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ข้อ 1 ให้ครอบครัว ชุมชน และเอกชน มีส่วนร่วมในการบริหาร และจัดการศึกษา

และข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด คือ

ข้อ 4 ผ่อนคลายกฎระเบียบที่ควบคุมสถานศึกษาเอกชน

เมื่อพิจารณาในภาพรวม

- ผู้บริหารการศึกษา มีความคิดเห็น อยู่ในระดับเห็นด้วย
- ผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็น อยู่ในระดับเห็นด้วย

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านระบบบริหารการศึกษา ในส่วนของการมุ่งส่งเสริมบทบาทของครอบครัว ชุมชน และเอกชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การพัฒนาการบริหารบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการ

ผู้บริหารการศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านระบบบริหารการศึกษา ในส่วนของการพัฒนาการบริหารบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนใหญ่ อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง เรียงตามลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด และน้อยที่สุด ดังนี้

ข้อ 2 สร้างความมั่นคงในอาชีพให้แก่บุคลากร

ข้อ 3 ให้โอกาสบุคลากรมีความก้าวหน้าในวิชาชีพเท่าเทียมกันในทุกๆระดับ

และข้อที่เหลือ อยู่ในระดับเห็นด้วย 1 ข้อ คือ

ข้อ 1 พัฒนาการบริหารบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการให้อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติ และองค์กรกลางบริหารงานบุคคลเดียวกัน

ผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านระบบบริหารการศึกษา ในส่วนของการพัฒนาการบริหารบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการ อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งทุกข้อ เรียงตามลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด และรองดังนี้

ข้อ 1 กำหนดให้มีระบบการตรวจ ติดตาม และประเมินผลที่สามารถปฏิบัติงานได้เต็มที่ตามอำนาจ และหน้าที่ที่กำหนด

เมื่อพิจารณาในภาพรวม

- ผู้บริหารการศึกษา มีความคิดเห็น อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง
- ผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็น อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านระบบบริหารการศึกษา ในส่วนของการพัฒนาระบบการตรวจ ติดตาม และประเมินผล ผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

การดำเนินการช่วยเหลือด้านค่าใช้จ่าย

ผู้บริหารการศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านระบบบริหารการศึกษา ในส่วนของการดำเนินการช่วยเหลือด้านค่าใช้จ่าย อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ทุกข้อ เรียงตามลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด และรอง ดังนี้

ข้อ 1 ดำเนินการยกเว้นเงินบำรุงการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีฐานะยากจน

ข้อ 3 ดำเนินการยกเว้นค่าธรรมเนียมต่างๆสำหรับนักเรียนที่มีฐานะยากจน และข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด คือ

ข้อ 6 ดำเนินการหาทุนการศึกษาจากภาครัฐบาล ภาคเอกชน และประชาชน

ผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านระบบบริหารการศึกษา ในส่วนของการดำเนินการช่วยเหลือด้านค่าใช้จ่าย อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งทุกข้อ เรียงตามลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด และรองดังนี้

ข้อ 1 ดำเนินการยกเว้น เงินบำรุงการศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีฐานะยากจน

ข้อ 2 ดำเนินการยกเว้น ค่าธรรมเนียมการเรียนสำหรับนักเรียนที่มีฐานะยากจน

และข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุดคือ

ข้อ 5 ดำเนินการจัดหางานพิเศษให้นักเรียนเพื่อให้นักเรียนจะได้มีรายได้สำหรับใช้ศึกษาเล่าเรียน

เมื่อพิจารณาในภาพรวม

- ผู้บริหารการศึกษา มีความคิดเห็น อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง

- ผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็น อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านระบบบริหารการศึกษา ในส่วนของการดำเนินการช่วยเหลือด้านค่าใช้จ่าย ผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

การมุ่งเพิ่มค่าใช้จ่ายทางการศึกษา

ผู้บริหารการศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านระบบบริหารการศึกษา ในส่วนของการมุ่งเพิ่มค่าใช้จ่ายทางการศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง เรียงตามลำดับ ค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด และรองดังนี้

ข้อ 2 เพิ่มงบประมาณทางการศึกษาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาคุณภาพในการจัดการศึกษา โดยรวม

ข้อ 1 เพิ่มค่าใช้จ่ายทางการศึกษาให้ได้ระหว่างร้อยละ 6-7 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติเพื่อให้ทัดเทียมกับมาตรฐานสากล

ส่วนข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด คือ

ข้อ 6 ให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมรับผิดชอบการจัดบริการทางการศึกษามากยิ่งขึ้น โดยการผ่อนคลายนโยบายที่ควบคุมสถานศึกษา และกำหนดมาตรการจูงใจที่เหมาะสม

สำหรับความคิดเห็น อยู่ในระดับเห็นด้วย เรียงตามลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด และรอง ดังนี้

ข้อ 7 ให้สถานศึกษาแจ้งรายละเอียดค่าใช้จ่ายในการจัดบริการทางการศึกษา

ข้อ 5 ให้ภาคเอกชนเข้าร่วมลงทุนดำเนินกิจการโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

ส่วนข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุดคือ

ข้อ 4 ส่งเสริม และสนับสนุนให้ภาคเอกชนดำเนินการจัดบริการทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40 ของสัดส่วนการจัดบริการในภาพรวมทั้งประเทศ

และข้อที่เหลืออยู่ในระดับไม่แน่ใจ 1 ข้อ คือ

ข้อ 8 จัดเก็บเงินบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียมการเรียน และค่าธรรมเนียมอื่นๆ เพิ่มขึ้นจากอัตราปัจจุบัน

ผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านระบบบริหารการศึกษา ในส่วนของการมุ่งเพิ่มค่าใช้จ่ายทางการศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง เรียงตามลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด และรองดังนี้

ข้อ 2 เพิ่มงบประมาณทางการศึกษาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนา

ข้อ 1 เพิ่มค่าใช้จ่ายทางการศึกษาให้ได้ระหว่างร้อยละ 6-7 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติเพื่อให้ทัดเทียมกับมาตรฐานสากล

ส่วนข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด คือ

ข้อ 7 ให้สถานศึกษาแจ้งรายละเอียดค่าใช้จ่ายในการจัดบริการทางการศึกษา

สำหรับความคิดเห็น อยู่ในระดับเห็นด้วย เรียงตามลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุดและรองดังนี้

ข้อ 6 ให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมรับผิดชอบการจัดบริการทางการศึกษามากยิ่งขึ้นโดยการผ่อนคลายนโยบายระเบียบที่ควบคุมสถานศึกษา และกำหนดมาตรการจูงใจที่เหมาะสม

ข้อ 4 ส่งเสริม และสนับสนุนให้ภาคเอกชนดำเนินการจัดบริการทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40 ของสัดส่วนการจัดบริการในภาพรวมทั้งประเทศ

ส่วนข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุดคือ

ข้อ 5 ให้ภาคเอกชนเข้าร่วมลงทุนดำเนินกิจการโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

และข้อที่เหลือ อยู่ในระดับไม่แน่ใจ 1 ข้อ คือ

ข้อ 8 จัดเก็บเงินบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียมการเรียน และค่าธรรมเนียมอื่นๆ เพิ่มขึ้น จากอัตราปัจจุบัน

เมื่อพิจารณาในภาพรวม

- ผู้บริหารการศึกษา มีความคิดเห็น อยู่ในระดับเห็นด้วย

- ผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็น อยู่ในระดับเห็นด้วย

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านระบบบริหารการศึกษา ในส่วนของการมุ่งเพิ่มค่าใช้จ่ายทางการศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับนโยบายปฏิรูปด้านระบบบริหารการศึกษา ตามโครงการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ในภาพรวม

ผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านระบบบริหารการศึกษาตามโครงการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนใหญ่ อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง เรียงตามลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากที่สุดไปหาน้อยดังนี้ การดำเนินการช่วยเหลือด้านค่าใช้จ่าย การมุ่งพัฒนาองค์กรในทุกระดับ การพัฒนาระบบการตรวจ ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาการบริหารบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการ การมุ่งส่งเสริมบทบาทของครอบครัว ชุมชน และเอกชน การมุ่งเพิ่มค่าใช้จ่ายทางการศึกษา และการกำหนดหน่วยงานหลัก

เมื่อพิจารณาในภาพรวม ผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านระบบบริหารการศึกษาตามโครงการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านระบบบริหารการศึกษา ตามโครงการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แต่ในส่วนของ การมุ่งส่งเสริมบทบาทของครอบครัว ชุมชน และเอกชน ความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณาในภาพรวม ผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านระบบบริหารการศึกษาตามโครงการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการไม่แตกต่างกัน

ข้อสังเกต ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านระบบบริหารการศึกษาตามโครงการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ในแต่ละส่วนของผู้บริหารการศึกษา ส่วนใหญ่มีค่าต่ำกว่าค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

การอภิปรายผล

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัย ผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย แสดงว่า เพศชายเป็นผู้บริหารมากกว่าเพศหญิง ในด้านอายุ ทั้ง 2 กลุ่มมีอายุระหว่าง 41-50 ปี นับว่าเป็นวัยผู้ใหญ่ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ ส่วนอายุราชการทั้ง 2 กลุ่มมีอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป แสดงถึงความมีวุฒิภาวะและประสบการณ์เหมาะสมกับตำแหน่ง ในด้านระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งในหน่วยงานทางการศึกษา/โรงเรียนปัจจุบันทั้ง 2 กลุ่มมีระยะเวลาเท่ากันคือระหว่าง 1-5 ปี อาจเนื่องจากการย้าย และเข้าสู่ตำแหน่งใหม่ เพราะต้องผ่านขั้นตอนการเข้าสู่ตำแหน่งเพื่อให้ได้ผู้เหมาะสม และมีความรู้ความสามารถจริง ๆ และวุฒิการศึกษา ทั้ง 2 กลุ่ม ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านระบบบริหารการศึกษาตามโครงการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

1. ความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านระบบบริหารการศึกษาจำแนกเป็นรายส่วนได้ 7 ส่วน มีประเด็นที่น่าสนใจซึ่งผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายดังต่อไปนี้ คือ

การกำหนดหน่วยงานหลัก

ผลการวิจัย ในส่วนของการกำหนดหน่วยงานหลักของผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็น อยู่ในระดับเห็นด้วย โดยผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษา และให้โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษา สายสามัญในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนการให้โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้งผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย และการให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเป็นหน่วยประสานงานกลางในระดับจังหวัดนั้น ผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ

ผู้วิจัยเห็นว่า การที่ผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็น อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ในเรื่องการให้โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา และการให้โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาสายสามัญในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนการให้โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นนั้น มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย อาจเนื่องมาจากการที่รัฐบาลมีนโยบายขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชาชนออกไปจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้ทำการเปิดสอนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการศึกษา ที่ระบุว่า รัฐพึงเร่งรัดและขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อปวงชนอย่างทั่วถึง เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้สูงขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, ม.ป.ป.) ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีผลทำให้ผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นในเรื่องการให้โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อยู่ในระดับที่ต่ำกว่า ในเรื่องการให้โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา และการให้โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาสายสามัญในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

นอกจากนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเป็นหน่วยประสานงานกลางในระดับจังหวัด อยู่ในระดับไม่แน่ใจ อาจเกิดจากในปัจจุบันกรมฯต่าง ๆ ที่มีหน้าที่จัดการศึกษาทั้งในระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาได้พัฒนารูปแบบระบบการบริหารงานของแต่ละกรมฯขึ้น ทำให้การปฏิบัติงานทางด้านการศึกษาของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกับหน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษามีแนวโน้มที่จะลดบทบาทลงเป็นลำดับ ซึ่งโดยพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2536 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีหน้าที่ในการกำกับ ดูแล เร่งรัด ติดตาม ประเมินผล และประสานงานในการจัดการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันเพื่อสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และของรัฐบาล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2536) ศึกษาธิการจังหวัดจึงเป็นผู้ให้บริการแก่กรมฯต่าง ๆ ที่รับผิดชอบ

การจัดการศึกษาเฉพาะอย่างไร ทั้งที่ศึกษาธิการจังหวัดเป็นผู้แทนของกระทรวงศึกษาธิการ
ในส่วนภูมิภาค

จากการอภิปรายข้างต้น อาจกล่าวได้ว่า การให้โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา และการให้โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาสามัญในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในส่วนของข้อกำหนดหน่วยงานหลัก และโดยภาพรวมเกี่ยวกับการกำหนดหน่วยงานหลักของผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย

การมุ่งพัฒนาองค์กรในทุกกระดับ

ผลการวิจัย ในส่วนของการมุ่งพัฒนาองค์กรในทุกกระดับของผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็น อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยผู้บริหารการศึกษาให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น การพัฒนาสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาให้สามารถบริหารงานได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพสูงสุด และการกำหนดแนวทางสนับสนุนความก้าวหน้าของบุคลากร ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาให้สามารถบริหารงานได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพสูงสุด การจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และการกำหนดแนวทางสนับสนุนความก้าวหน้าของบุคลากร

ผู้วิจัยเห็นว่า การพัฒนาสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาให้สามารถบริหารงานได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพสูงสุด การจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และการกำหนดแนวทางสนับสนุนความก้าวหน้าของบุคลากรมีความสำคัญและจำเป็นในการมุ่งพัฒนาองค์กรในทุกระดับเพราะว่าผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา เห็นความสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษาให้บริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมกับสนับสนุนความก้าวหน้าของบุคลากรด้วย เพื่อให้บุคลากรมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายและแนวการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ ที่กล่าวว่า สนับสนุนความก้าวหน้าของบุคลากร และจัดสรรงบประมาณได้ภายในจังหวัดเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นรวมทั้งให้การบริหารงานมีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพสูงสุด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2538)

จากการอภิปรายข้างต้น อาจกล่าวได้ว่า การพัฒนาสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาให้สามารถบริหารงานได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพสูงสุด การจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และการกำหนดแนวทางสนับสนุนความก้าวหน้าของบุคลากร มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการมุ่งพัฒนาองค์กรในทุกๆระดับ และโดยภาพรวมเกี่ยวกับการมุ่งพัฒนาองค์กรในทุกๆระดับของผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็น อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง

การมุ่งส่งเสริมบทบาทของครอบครัว ชุมชน และเอกชน

ผลการวิจัย ในส่วนของการมุ่งส่งเสริมบทบาทของครอบครัว ชุมชน และเอกชน ของผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็น อยู่ในระดับเห็นด้วย โดยผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ครอบครัว ชุมชน และเอกชนมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษา การให้ชุมชนมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายด้านการศึกษาในแต่ละระดับ การสนับสนุนสถานศึกษาภาคเอกชนให้กู้เงินหมุนเวียน ดอกเบี้ยต่ำ และการผ่อนคลายกฎระเบียบที่ควบคุมสถานศึกษาเอกชน แตกต่างกัน

ผู้วิจัยเห็นว่า การที่ผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ครอบครัว ชุมชน และเอกชน มีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษา การให้ชุมชนมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายด้านการศึกษาในแต่ละระดับ การสนับสนุนสถานศึกษาภาคเอกชนให้กู้เงินหมุนเวียน ดอกเบี้ยต่ำ และการผ่อนคลายกฎระเบียบที่ควบคุมสถานศึกษาเอกชน แตกต่างกัน เนื่องจากผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา มีประสบการณ์และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนข่าวสารข้อมูลต่างกัน จึงทำให้มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างไรก็ตามผู้วิจัยเห็นด้วยกับนโยบายและแนวการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการที่กล่าวว่า สนับสนุนบทบาทของครอบครัวในการพัฒนาความรู้ทักษะและเจตคติที่พึงประสงค์แก่สมาชิกในครอบครัว ตลอดจนส่งเสริม ให้ครอบครัว ชุมชน องค์กรการกุศล สื่อมวลชนและภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการ จัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2538)

จากการอภิปรายข้างต้น อาจกล่าวได้ว่า การให้ครอบครัว ชุมชน และเอกชนมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษา การให้ชุมชนมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายด้านการศึกษาในแต่ละระดับ การสนับสนุนสถานศึกษาภาคเอกชนให้กู้เงินหมุนเวียน ดอกเบี้ยต่ำ และการผ่อนคลายกฎระเบียบที่ควบคุมสถานศึกษาเอกชน มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการมุ่งส่งเสริมบทบาทของครอบครัว ชุมชน และเอกชน โดย

ภาพรวมเกี่ยวกับการมุ่งส่งเสริมบทบาทของครอบครัว ชุมชน และเอกชน ของผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็น อยู่ในระดับเห็นด้วย

การพัฒนาการบริหารบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการ

ผลการวิจัย ในส่วนของการพัฒนาการบริหารบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการ ของผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็น อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างความมั่นคงในอาชีพให้แก่บุคลากร และการให้โอกาสบุคลากรมีความก้าวหน้าในวิชาชีพเท่าเทียมกันในทุกระดับและทุกประเภท

ผู้วิจัยเห็นว่า การสร้างความมั่นคงในอาชีพให้แก่บุคลากร และการให้โอกาสบุคลากรมีความก้าวหน้าในวิชาชีพเท่าเทียมกันในทุกระดับ และทุกประเภท เป็นการพัฒนาบุคลากรและองค์กรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานตลอดจนเป็นการเสริมสร้างสวัสดิการ และสิทธิประโยชน์แก่บุคลากรทางการศึกษาทุกระดับ ซึ่งสอดคล้องกับแผนงานหลักเพื่อการพัฒนาการศึกษาที่ระบุว่ารัฐส่งเสริมสนับสนุนครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับ และประเภทการศึกษาทุกสังกัด ให้ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, ม.ป.ป.)

จากการอภิปรายข้างต้น อาจกล่าวได้ว่า การสร้างความมั่นคงในอาชีพให้แก่บุคลากร และการให้โอกาสบุคลากรมีความก้าวหน้าในวิชาชีพเท่าเทียมกันในทุกระดับและทุกประเภท มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาการบริหารบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการ และโดยภาพรวมเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการของผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็น อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง

การพัฒนาระบบการตรวจ ติดตาม และประเมินผล

ผลการวิจัย ในส่วนของการพัฒนาระบบการตรวจ ติดตาม และประเมินผลของผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็น อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดระบบการตรวจ ติดตาม และประเมินผลให้ทันสมัย การจัดให้มีระบบการตรวจ ติดตาม และประเมินผลที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง และการดำเนินการให้มีการพัฒนาระบบการติดตาม และประเมินผลที่ประสานสอดคล้องกันทุกระดับ

ผู้วิจัยเห็นว่า การจัดระบบการตรวจ ติดตาม และประเมินผลให้ทันสมัย การจัดทำมีระบบการตรวจ ติดตาม และประเมินผลที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่าง ต่อเนื่องและการดำเนินการให้มีการพัฒนาระบบการติดตาม และประเมินผล ที่ประสานสอดคล้องกันทุกระดับ เป็นการพัฒนาศึกษาบุคลากรทุกฝ่ายที่ เกี่ยวข้องในหน่วยงานทางการศึกษา และในสถานศึกษาควรช่วยกันพัฒนาใน เรื่องดังกล่าวข้างต้น ซึ่งสอดคล้องกับที่กล่าวว่า ให้หน่วยงานทางการศึกษาที่ เกี่ยวข้องปรับปรุงระบบการวัด และประเมินผลการเรียน (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ, ม.ป.ป.)

จากการอภิปรายข้างต้น อาจกล่าวได้ว่า การจัดระบบการตรวจ ติดตาม และประเมินผลให้ทันสมัย การจัดทำมีระบบการตรวจ ติดตาม และประเมินผลที่ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง และการดำเนินการให้มีการพัฒนาระบบการ ติดตาม และประเมินผลที่ประสานสอดคล้องกันทุกระดับมีความสำคัญและจำเป็น อย่างยิ่งในการพัฒนาระบบการตรวจ ติดตาม และประเมินผล โดยภาพรวมการ พัฒนาระบบการตรวจ ติดตาม และประเมินผลของผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหาร สถานศึกษา มีความคิดเห็น อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง

การดำเนินการช่วยเหลือด้านค่าใช้จ่าย

ผลการวิจัย ในส่วนของการดำเนินการช่วยเหลือด้านค่าใช้จ่ายของ ผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็น อยู่ในระดับเห็นด้วย อย่างยิ่ง โดยผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ การดำเนินการจัดบัตรอุดหนุนค่าเล่าเรียนสำหรับนักเรียนที่มีฐานะยากจน และ การดำเนินการจัดหางานพิเศษให้นักเรียนเพื่อนักเรียนจะได้มีรายได้สำหรับใช้ ศึกษาเล่าเรียน ไม่แตกต่างกัน

ผู้วิจัยเห็นว่า การที่ผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษามีความ คิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการจัดบัตรอุดหนุนค่าเล่าเรียนสำหรับนักเรียนที่มีฐานะ ยากจน และการดำเนินการจัดหางานพิเศษให้นักเรียนเพื่อนักเรียนจะได้มีรายได้ สำหรับใช้ศึกษาเล่าเรียน ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหาร สถานศึกษาเห็นความสำคัญ และสนับสนุนในด้านการศึกษาสำหรับนักเรียนที่ ด้อยโอกาสเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนมีความเสมอภาคกันทางการศึกษา ซึ่ง สอดคล้องกับนโยบายและแนวการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการที่กล่าวว่า พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาให้เหมาะสมสำหรับผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา

โดยสนับสนุนด้านทุนการศึกษา และส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2538)

จากการอภิปรายข้างต้น อาจกล่าวได้ว่า การดำเนินการจัดบัตรอุดหนุนค่าเล่าเรียนสำหรับนักเรียนที่มีฐานะยากจน และการดำเนินการจัดหางานพิเศษให้นักเรียนเพื่อให้นักเรียนจะได้มีรายได้สำหรับใช้ศึกษาเล่าเรียนมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินการช่วยเหลือค่าใช้จ่าย และโดยภาพรวมเกี่ยวกับการดำเนินการช่วยเหลือด้านค่าใช้จ่ายของผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง

การมุ่งเพิ่มค่าใช้จ่ายทางการศึกษา

ผลการวิจัย ในส่วนของการมุ่งเพิ่มค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนใหญ่มีความคิดเห็น อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดย ผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเพิ่มงบประมาณทางการศึกษาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาคุณภาพในการจัดการศึกษาโดยรวม การเพิ่มค่าใช้จ่ายทางการศึกษาให้ได้ระหว่างร้อยละ 6-7 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติเพื่อให้ทัดเทียมกับมาตรฐานสากล และการนำมาตรการทางด้านภาษีมาใช้สนับสนุนการศึกษา

ผู้วิจัยเห็นว่า การเพิ่มงบประมาณทางการศึกษาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาคุณภาพในการจัดการศึกษาโดยรวม การเพิ่มค่าใช้จ่ายทางการศึกษาให้ได้ระหว่างร้อยละ 6-7 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติเพื่อให้ทัดเทียมกับมาตรฐานสากล และการนำมาตรการทางด้านภาษีมาใช้สนับสนุนการศึกษา เป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้การศึกษาทัดเทียมกับมาตรฐานสากล ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายและแนวการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการที่กล่าวว่า จัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ เพื่อให้นักเรียน นักศึกษาได้รับการศึกษาที่มุ่งไปสู่คุณภาพระดับมาตรฐานสากล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2538)

นอกจากนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่ม ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดเก็บเงินบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียมการเรียน และค่าธรรมเนียมอื่นๆเพิ่มขึ้นจากอัตราปัจจุบัน อยู่ในระดับไม่แน่ใจ เนื่องจากนโยบายของรัฐบาลต้องการขยายการศึกษาภาคบังคับให้นักเรียนได้รับการศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยไม่เสียค่าเล่าเรียน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายและแนวการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ ที่กล่าวว่า ขยายการศึกษาภาคบังคับให้นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 3 ทุกคนได้รับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างทั่วถึง ภายในปี พ.ศ.2541 โดยไม่เสียค่าเล่าเรียนในสถานศึกษาของรัฐทั้งสายสามัญและสายอาชีพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2538)

จากการอภิปรายข้างต้น การเพิ่มงบประมาณทางการศึกษาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาคุณภาพในการจัดการเรียนการสอน การเพิ่มค่าใช้จ่ายทางการศึกษาให้ได้ระหว่างร้อยละ 6-7 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติเพื่อให้ทัดเทียมกับมาตรฐานสากล และการนำมาตรการทางด้านภาษีมาใช้สนับสนุนการศึกษา มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการมุ่งเพิ่มค่าใช้จ่ายทางการศึกษา และโดยภาพรวมเกี่ยวกับการมุ่งเพิ่มค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย

2. ความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านระบบบริหารการศึกษาตามโครงการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ในภาพรวม

ผลการวิจัย

ผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายการปฏิรูปการศึกษาด้านระบบบริหารการศึกษา ตามโครงการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยให้ลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย คือ การมุ่งพัฒนาองค์กรในทุกๆระดับ การดำเนินการช่วยเหลือด้านค่าใช้จ่าย การพัฒนาระบบการตรวจ ติดตาม และประเมินผล การพัฒนาการบริหารบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการ การมุ่งส่งเสริมบทบาทของครอบครัว ชุมชน และเอกชน การมุ่งเพิ่มค่าใช้จ่ายทางการศึกษา และการกำหนดหน่วยงานหลัก

สำหรับ การมุ่งส่งเสริมบทบาทของครอบครัว ชุมชน และเอกชน ผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ผู้วิจัยเห็นว่าผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา มีพื้นฐานความรู้ ตลอดจนทัศนคติที่แตกต่างกัน จึงทำให้ความคิดเห็นแตกต่างกัน

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน จึงไม่สอดคล้องกับสมมุติฐาน

ทั้งนี้ เนื่องจากโครงการปฏิรูปการศึกษาเป็นโครงการที่กระทรวงศึกษาธิการได้สนับสนุนดำเนินการ จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เพราะทั้งผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา ต้องรับทราบแนวทางดำเนินการและปฏิบัติตามโครงการดังกล่าวข้างต้น

ดังนั้น การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านระบบบริหารการศึกษาตามโครงการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัย ในส่วนของการมุ่งพัฒนาองค์กรในทุกๆระดับ กระทรวงศึกษาธิการควรจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมกับความต้องการของหน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษา
2. จากผลการวิจัย ในส่วนของการมุ่งส่งเสริมบทบาทของครอบครัว ชุมชน และเอกชน กระทรวงศึกษาธิการควรดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจ และเห็นถึงความสำคัญในการเข้ามีส่วนร่วมในระดับต่างๆ ของครอบครัว ชุมชน และเอกชน
3. จากผลการวิจัย ในส่วนของการพัฒนาระบบการตรวจ ติดตาม และประเมินผล ผู้บริหารการศึกษา ควรจัดให้มีระบบการตรวจ ติดตาม และประเมินผลโครงการปฏิรูปการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้ทราบถึงสาเหตุของปัญหา และวิธีการแก้ไขปัญหาก็จะได้ง่ายขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. ควรทำการวิจัยในเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านระบบบริหารการศึกษา ตามโครงการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัดที่ไม่เข้าโครงการปฏิรูปการศึกษา
2. ควรทำการวิจัยในเรื่องสภาพ และปัญหาการบริหารงานของผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา ตามโครงการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในแนวลึกเป็นรายจังหวัดที่เข้าโครงการปฏิรูปการศึกษา โดยใช้การสัมภาษณ์ และการศึกษาเอกสารเป็นหลัก